

Piippujen Ympärillä

WARKAUS-SEURA RY • www.warkaus-seura.fi

Kuva: Ari Kankkunen

Katot kuntoon Kotiseutukeskuksessa!

Warkaus-seura ry on tehnyt asiantuntijaa apuna käyttäen Tyyskässä oleville Kotiseutukeskuksen rakennuksille korjaussuunnitelman tulevalle kymmenelle vuodelle. Suunnitelman tekeminen tuli ajankohtaiseksi, sillä tavoitteena on saada 150 vuotta vanha rakennus, ja nuorempi sivurakennuskin pysymään kunnossa myös tulevaisuudessa. Haasteen antaa myös se, että haluamme huolehtia osaltamme rakennusten kunnosta Suomen Itsenäisyyttä 100 vuotta -juhlavuotena 2017. Tämä on osa Warkaus-seura ry:n Suomi 100 -projektia.

Talon korjaaminen vaatii kuitenkin rahoituksen, jota seuralla ei vielä ole. Kuluvana syksynä olemme jättäneet avustusesitykset useammalle taholle. Korjauskohteena

ensimmäisellä sijalla on sivurakennuksen tiilikaton uusiminen, jonka toivomme toteutuvan keväällä 2016. Tähän hankkeeseen olemme valmistautuneet kilpailutamalla rakennusliikkeillä kattourakan. Hieman kyllä ihmetyttää, kuinka vähän varkautelaisilla rakennusliikkeillä on ollut kiinnostusta vastata urakkatarjouspyyntöön. Vielä enemmän ihmetyttää 'tolkuttomat' hintaerot katon uusimisesta. Kotiseutukeskuksen korjaukset pyrimme tietysti teettämään kotiseudun tekijöiden toimesta.

Toivotaan, että rahoitushakemuksemme menestyvät.

Hyvää syksyä!
Raimo Sikanen
Warkaus-seura ry:n
puheenjohtaja

Iso-mummon pikku-Nikolle

Poskesi kun poskeen painan, sinä, pikkuinen, niin kuin elämäni lainan maksaa voisin.

- Ikuinen on tuo hetki kaunis, kallis elämäsi tiellä. Onnea vain Luoja sallis, rakkauttaan ei kiellä.

Hän, ken kaiken luonut on, lapsi kaunis, ilon antaa. Ei yö, ei päivä valoton, siipi enkelin sua kantaa.

Yli päiväin, öitten, kohdata kun saamme,

Kuva: Sirpa Ollikainen

alla tähtivöitten hetket kauniit jaamme.

Milja Tuovinen

Ravintola TYYSKÄNHÖVI

Wredenkatu 4
puh. 040 717 8491

Avainasioissa apu löytyy täyden palvelun lukkoliikkeestä

LUKKO-SUTELA

Häyrisentie 2, 76100 Pieksämäki.
Puh. 015-228 990 www.lukko-sutela.fi

Kotiseutukasvatusta kouluihin

Maamme peruskouluissa eletään parhaillaan kiireisiä aikoja. Päivittäisen koulutyön ohessa työryhmät ahertavat uudistuvan opetussuunnitelman parissa ja laativat paikallisia opetussuunnitelmia. Niissä päätetään toimintatavoista, joilla opetussuunnitelman perusteiden tavoitteet saadaan toteutettua koulutyössä. Perusopetuksen uudet opetussuunnitelmat otetaan käyttöön 1.8. 2016.

Uudistuvan opetussuunnitelman perusteissa on monenlaisia tavoitteita. Se sisältää mm. seitsemän laaja-alaisen oppimisen tavoitetta, joista yksi on nimeltään *kulttuurin osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu*. Sen tavoitteena on mm., että oppilaat oppivat tuntemaan ja arvostamaan elinympäristöään, sen kulttuuriperintöä sekä omia juuriaan. Mikä olisikaan parempi keino saada näitä tavoitteita toteutettua kuin kotiseutukasvatusta?

Mitä kotiseutukasvatusta oikeastaan on? Suomen Kotiseutuliitto on määritellyt kotiseutukasvatuksen seuraavalla tavalla:

Kuva: Sirpa Ollikainen

Kotiseutukasvatuksen tärkeydestä kertomassa Anu Alapartanen.

Kotiseutukasvatusta on toiminnallista ja elämäksellistä ja sen tavoitteena on synnyttää kokemus kotiseudun merkityksellisyydestä. Kotiseutukasvatuksen avulla tuetaan paikallisidentiteetin kehittymistä. Tavoitteena on luoda kokemus siitä, että olemme osa kotiseutuamme. Tämän kokemuksen kautta luodaan halukkuutta huolehtia kotiseudusta ja kulttuuriperinnöstä.

Kotiseutukasvatusta voidaan toteuttaa monin eri

tavoin. Esimerkiksi kotiseutuaiheiset verkkotehtävät ja -aineistot, vierailut paikallismuseoissa ja muissa kohteissa sekä tutustuminen kotiseudun nykyajan ilmiöihin ovat kaikki kotiseutukasvatusta.

Kotiseudun tuntemuksessa todellisia asiantuntijoita ovat paikkakunnan kotiseutu- ja kyläyhdistystoimijat. Heillä on arvokasta tietotaitoa paikkakunnan kulttuuriperinnöstä. Yhdistystoimijat ovat myös motivoituneita

vaalimaan kotiseutuansa ja siirtämään tietoa nuoremmille sukupolville. Yhdistysten ja koulujen yhteistyö voi tarjota hyvät puitteet kotiseutukasvatukseen toteuttamiseen.

Opetussuunnitelmassa on useita eri tavoitteita ja vaatimuksia. Toivon mukaan kotiseutukasvatusta löytyy vakiintuneen paikkansa sieltä. Omien juurien tunteminen lisää lasten itsetuntemusta sekä ymmärrystä nykyaikaa kohtaan. Se rakentaa myös pohjaa erilaisuuden ymmärtämiselle ja suvaitsevaisuudelle.

Anu Alapartanen

Kirjoittaja työskentelee projektityöntekijänä Pohjois-Savon kotiseutuyhdistysten liiton kotiseutukasvatushankkeessa, jonka tavoitteena on lisätä kotiseutukasvatusta koulujen perusopetuksessa sekä edistää kotiseutuyhdistyksillä olevan tiedon saattamista nykyistä paremmin koulujen käyttöön.

Lisätietoja hankkeesta:
<http://www.kotipihlaja.fi/>
kotiseutukasvatushankel

"Elämä on runo ja runo on elämä" -runon iltapäivä

Runon iltapäivää vietettiin syyskuussa sunnuntai-ilta iltapäivänä Peltolassa. Kaikille avoimen tilaisuuden ideoijana oli teatteri-ilmaisun ja sanataiteen ohjaaja **Iiris Salmela**, hänen sisarusensa ja perheensä. Järjestelyissä olivat mukana myös Teatteriryhmä Savon Pariisi, Joroisten Jokamiehen musiikinhdistys ja Kirja-Varkaus.

Tervetuliaistoivotuksen esitti Iiris Salmela runsaalle kuulijajoukkoille. Hän selvitteli mieltämäänsä, joka on tämänkin kirjoituksen otsikkona, ja sen yhteyttä lähes 100-vuotiaaseen asuinrakennuksena toimineeseen Peltolaan. Talo itsessään on runo, niin kuin siinä eläneiden perheiden elämäkin. Lopuksi hän esitti, että sana on vapaa kaikille halukkaille joko itsensä tai muiden kirjoittamien runojen lukemiselle.

Tilaisuus oli samalla Iiriksen, hänen sisarustensa ja perheensä 70-vuotis-syntymäpäivälahja äidille ja mummulle, **Milja Tuoviselle**. Miksi tällainen lahja? Milja Tuovinen on koko ikänsä rakastanut lukemista ja kirjoittanut runoja. Hänen ainut runokirjansa, Kohti suurta ulappaa, ilmestyi v. 2002. Lempirunoilijakseen hän nimeää Eino Leinon, ja muutkin ns. vanhat runoilijat. Hän haaveilee toisesta omasta runokirjasta, sillä materiaalia kyllä riittäisi. Mikäpä siis olisi osuvampi lahja henkilölle, jolla jo on kaikkea, kuin hä-

nen rakkaan harrastuksensa esille tuominen! Varteenotettava ajatus muillekin lahjojen pähkäilijöille.

Kuulimme tietysti Eino Leinon runoja: osia Hymyilevästä Apollosta, Väinämöisen laulun ja Lapin kesän laulettuna **Pekka Koivunoron** kitarasäestyksellä.

Toinen huomattava kokonaisuus oli Milja Tuovisen omat runot. Niitä luettiin meri-, järvi- ja ranta-aiheisten runojen sikermä sekä yksittäisiä runoja, joita oli julkaistu runsaasti lähes viikottain Warkauden Lehdessä.

Lukijat olivat valinneet runoja myös mm. Anni Korpellalta, Väinö Kirstinäältä, Katri Valalta sekä joitakin lukijoiden itsensä kirjoittamia ja **Markku Hattulan** kirjoittaman novellin. Naurun pyrskähdyksiä aikaansaanut ja kuulijoita koskettava oli englantilaisesta runosta suomenmennettu Kun minusta tuli vanha. Se oli näytelmällinen esitys, jossa mukana olivat 7- ja 9-vuotiaat **Taika** ja **Minja Salmela**.

Perhe Salmela esiintyi muutenkin. Äiti Iiris ja työt **Taika** ja **Minja** lauloivat ja leikkivät Milja-mummon aikoinaan tytöille kirjoittaman runon Kukko kiekuu. Kitarasäestyksestä vastasi Pekka Koivunoro. Toisen kerran **Taika** ja **Minja** lauloivat Iiris-äidin sanoittaman ja isä-**Tuomon** säveltämän laulun Monta on mutkaa. Sitten **Minja** lauloi yksikseen laulun Lintu. Nä-

Kuva: Sirpa Ollikainen

Taika (vas.) ja Minja Salmela laulamassa mummulle.

mä esitykset Tuomo Salmela säesti kitaralla. Lasten esitykset ovat niin herttaisia!

Kappalainen **Niina Lehmusoksa** toi päiväsankarille Warkauden ev.-lut. seurakunnan tervehdyksen. Hän luki psalmin ja lauloi laulun Ruohonkorren lailla. Se herkisti kuulijat.

Runon iltapäivän lopuksi saimme kuulla **Lauri Andersinin**, Suomen murremestari v. 2013, savonkielellä tulkitsemat Juice Leskisen Kantaatit Savo 2000, jossa mainitaan kaikki Pohjois-Savon kunnat, ja Ravintola-asiakas. Näitä ei voinut nauramatta kuunnella!

Esiintyjinä tilaisuudessa olivat **Aira Andersin, Kirsti Karttunen, Harri Koivisto, Ann-Helena Koivu-**

noro, Kirsi Laitinen, Sirpa Ollikainen, Helina Paukkanen ja Eeva-liisa Pennanen. Monet heistä onnittelivat päiväsankaria, ja hän huomioi jokaisen kauniin sanoin. Iiris Salmela kiitti kaikkia esiintyjä ja mukana olleita osallistumisesta. Hän mainitsi myös, että jos joku ei ollut ennättänyt nauttia syntymäpäiväkahvia ennen alkua, niin pannu oli edelleen kuumana. (Pöydässä oli pitojen täydellinen juhlatarjonta, 'sen seitsemää sorttia', ja kaikki kotona tehtyjä ja maukkaita! Kirjoittajan huomautus.) Runon iltapäivä päättyi trubaduurin laulua kuunnellen.

Sirpa Ollikainen